

סדר המצוות שזוכים לקיים בחג הסוכות והימים הסמוכים לו

והוא תקציר מתוך קונטרס 'יקח מצוות' לחג הסוכות - אשר בו מבואר באורך ריבוי המצוות אשר מתגלגלות תחת ידינו בכל עת ובפרט בימי חג הסוכות וההכנות אליו, ועם מעט התבוננות ושימת לב אפשר להתעשר בהם בהמוני מצוות, אשר חלקם אין מקיימים אותם בלא כוונה בהם (ע"י מ"ב סי' ס"ד, ואפי' מצוות דרבנן לכתחילה צריכות כוונה כמב' שם סק"י), וצדעתי בעקבות ספר 'אור השנים' (להגה"ק בעל הפרדס, ואשר זכה להסכמת אדונינו הגר"א זללה"ה) וספרי הגר"ש הומינר זצ"ל שסידרו חלק מן המצוות [או האיסורים, שמניעתם נחשב כמצוה, וע"י לב דוד להגה"ק פכ"ז] אשר זוכים לקיים בימים אלו, והוספתי בס"ד על דבריהם כהנה וכהנה. והרבה מצוות כפלתו מאחר ונכללה עשייתם כמה פעמים ויקל על המעיין לבל יזדקק לעיין הכא והתם. וצינתי על כל מצוה מקור נאמן בקצרה, אך הרבה יתר מכך נכתב בקונטרס 'יקח מצוות' המורחב (עדיין בבחי' קתנו משם.

חלק מן המצוות אינם לפי כל הדיעות והשתדלתי לציין בכ"ע ר"ח (ויש חולקין). להורות שיש לכוין במצוה זו רק לפי שיטת אלו (מפני חשש איסור כל תוספי)

נשמח מאד בהערות והוספות במייל: 0527137782@okmail.co.il, או בנייד 0527137781

פרק א' - הימים שקודם חג הסוכות

א. לימוד הלכות החג:

מצות תלמוד תורה וכולל לכה"פ 15 מצוות מה"ת שמקיימים בכל תיבה של לימוד תורה
מצות לימוד הלכות הרגל קודם הרגל (מ"ב תכ"ט סק"א)
קיום מצוות ישיבה בסוכה בלימוד דיניו, ומצוות נטילת ד' מינים בלימוד דיניהם, ומצוות שביית ושמחת יו"ט בלימוד דיניהם (ש"ת בית אפרים, אור"ח, בקהמק"כ כי לול"ה הלימוד לא ידע לקיימם, ונמצא שהלימוד תחילת העשייה
מצוות יראת שמים לידע האסור והמותר (עפ"י שמירת הלשון, הקדמה ד"ה ואעפ"כ)

ב. איסור הספד בל' יום שלפניו

(ש"ע תקמ"ז ס"ג, שעי"ז יבוא להצטרף בגלג - מ"ב ס"ב סק"ב)
מצות קיום מנהג ישראל שלא ליפול על פניהם בימים אלו (עפ"י ש"ע קל"א ס"ז, והוא מצוה - רמ"א יורד שעה, ש"ת חת"ס יורד קצ"א) ויש בו כמה מצוות

ג. בניית הסוכה:

מצוה להתחיל לבנות הסוכה מיד במוצאי יו"כ לצאת ממצוה אל מצוה (רמ"א סו"ס תרכ"ד, ובכתבי ילכו מחיל אל חיל, מהר"ל ריש הל' סוכה, וע"י עבר המלך תהלים פד-ח)
מצוה לבנות ולתקן כל הסוכה ביום י"א תשרי (דמצוה הבאה לידו אל יחמציצנה, רמ"א ס"י תרכ"ה ומ"ב סק"ב, והוא מצוה - מכלילת בא עה"פ ישמרתם את המצוה ימסי' פ"ו)
מצוה בניית הסוכה (שנאמר יחג הסוכות תעשה לך, ונמקם שאלה להג' הנצי"ב ס"י קס"ט וכ"מ ברמ"א סו"ס תרכ"ד ותרכ"ה) וי"ח
מצות ישיבה בסוכה (ש"ע תרכ"ה ומ"ב, וההכנה למצוה היא בכלל המצוה, כמ"ש בקנאת סופרים לשה"מ שורש י' והמדת ישראל [לבעל כלי חמדה] שם אות י"ב ועוד, לנבי כל המצוות)
[מצות גמ"ח למסייע לב"ב או לאחרים, ומצוות כיבוד אב ואם למסייע להוריו]

ד. יפוי ונוי הסוכה:

מצוה לנאות וליפות הסוכה משום נוי והידור מצוה (כדלהלן פ"ג ס"ג, וההכנה למצוה בכלל המצוה)
מצוה לנאות הסוכה שתהא ישיבתו בה בחג עריכה ונעימה (כ"ל)

ה. קניית ד' מינים:

מצות נטילת לולב (ויקרא כג-ו וסו"מ ל"ח ע"י קס"ט, וההכנה למצוה בכלל המצוה)

ו. קניית והכנת מאכלי החג ומלבושי יו"ט ושאר דברים ליו"ט:

מצות כבוד יו"ט (ש"ע ס"י ר"ע לנצי שבת, וה"ה יו"ט - ש"ע תקכ"ט ס"א)
מצות עונג יו"ט (רבינו בחיי שמות לא-טז לגבי שבת, וה"ה יו"ט כ"ל, ועוד שההכנה למצוה בכלל המצוה)
מצות 'מקרא קודש' לקדש היו"ט א' דסוכות במאכל ומשתה וכסות נקיה (ת"כ אמור יב-ד, וההכנה למצוה בכלל המצוה)
מצוה קצת לכבוד ולענג ימי חוה"מ (שעה"צ תקל"ז סוסק"ד, וההכנה למצוה בכלל המצוה)
מצות 'מקרא קודש' לקדש היו"ט דשמיני עצרת במאכל ומשתה וכסות נקיה (ת"כ אמור יב-ד, וההכנה למצוה בכלל המצוה)
מצות שמחת יו"ט שלו ושל בני ביתו (ש"ע תקכ"ט ס"ב, וההכנה למצוה בכלל המצוה)
מצות הכנת המאכלים ליו"ט (דכתבי יו"ה ביום השישי והכינו, ע"י שבת ק"ז, ביצה ב: וברש"י)
מצוה להכין מאכלים ומשקים לצורך החג (דכתבי 'אסור חג -עשו קשר וחבור לחג) בעבותים -ע"י הכנת מאכלים ע"בם ומשוחחים]. עפ"י סוכה מה: לפי א בערול"ג) וי"ח
מצוה להשתדל ולהתעסק בצרכי החג בימים שלפניו (שנכלל במצוה לשאול בהלכות החג, מאורי ע"ז ה. וכע"ז במ"ב סו"ס תל"ו)
מצות הפרשת תרו"מ מהמאכלים (ע"י ש"ע יורד שלי"א ס"ב)
[מצוות גמילות חסד לקונה ומכין לבני ביתו ויש בו כמה וכמה מצוות]

ז. נקיין וסידור הבית וכ"י:

מצות כבוד יו"ט (מ"ב ר"ע סק"ג לגבי שבת, וה"ה יו"ט - ש"ע תקכ"ט ס"א)
מצוה להשתדל ולהתעסק בצרכי החג בימים שלפניו (כדלעיל ס"ו)
[מצות גמ"ח למסייע לב"ב או לאחרים, ומצוות כיבוד אב ואם למסייע להוריו]

פרק ב' - ערב יו"ט

א. איסורים הנוהגים כל היום:

איסור קביעת סעודה שאינו רגיל בה בחול משום כבוד יו"ט שיאכל בו לתיאבון (ש"ע רמ"ט ס"ב ומ"ב סק"ח)

ב. לישת ואפיית פת ליו"ט:

מצות כבוד יו"ט (רמ"א תקכ"ט ס"א)
מצות עונג יו"ט (כדלעיל פ"א ס"ו)
מצות 'מקרא קודש' לקדש היו"ט דחג הסוכות במאכל ומשתה (כ"ל)
מצות שמחת יו"ט (כדלקמן פ"ג ס"ה דגם בפת יש שמחה, וההכנה למצוה בכלל המצוה) וי"ח
מצוה להכין מאכלים לצורך החג (דכתבי 'אסור חג בעבותים' וכדלעיל פ"א ס"ו) וי"ח
מצוה להשתדל ולהתעסק בצרכי החג בימים שלפניו (כדלעיל פ"א ס"ו)
מצות הפרשת תרו"מ וחלה (ע"י ש"ע יורד ש"ב א-ב, ושלי"א ס"ב)

ג. צדקה לעניים

מצות צדקה לעניים (ר"מ רפ"ז מפת"ע) ויש בו כמה מ"ע וקיום ל"ת
מצות שמחת העניים במועד (ש"ע תקכ"ט ס"ב) וי"ח
מצות שמחת יו"ט של הנותן (דאלי"ב לא קיים מצות שמחת יו"ט כלל. ש"ת כת"ס אור"ח ס"י ל"ט ומשנת יעב"ק ז-א, בדעת הר"מ) וי"ח
אם העני הוא ת"ח -

מצות החזקת תורה שמסייע בלימודו (רמ"א יורד רס"י רמ"ז) ויש בו כמה מצוות
מצוה לשמח הכהנים והלוים במועד - דבזה"ז קאי על ת"ח (ש"ת בנין שלמה ס"ו ל"ג)

ד. שעה עשירית:

איסור אכילת פת משעה זו (ש"ע תע"א ס"א לגבי פסת וה"ה כאן, רמ"א תול"ט ס"ג ומ"ב סק"ב)
מצוה להמנע מסעודה משום כבוד יו"ט שיאכל בו לתיאבון (רמ"א תקכ"ט ס"א ומ"ב סק"ה)
איסור עשיית מלאכה, משום כבוד יו"ט שיהיו פנויים להכין צרכיה (ש"ע רנ"א ס"א לגבי שבת, וה"ה יו"ט - ביאור"ל תקכ"ט מהא"ר)

ה. הכנת מאכלים ליו"ט - ראה לעיל פ"א ס"ו

ו. אגידת הלולב ומיניו:

מצוה לנאות וליפות הלולב באגידתו מעיו"ט (כדלהלן פ"ד ס"ד, וההכנה למצוה בכלל המצוה)
מצוה לאגוד הלולב עם ההדרים (שנאמר 'אסור חג -איגוד הלולב) בעבותים -ע"ם הדס עבות]. עפ"י סוכה מה: לפי א בערול"ג שם. ולפי"ב יש שם הוי הכנה למצוה שהיא בכלל המצוה)

ז. תספורת וגילוח:

מצות כבוד יו"ט (ש"ע תקל"א ס"א ומ"ב סק"א)
מצוה עשיית זכר למקדש - שהיו מסתפרים קודם שעלו לרגל (ש"ת שיח יצחק ס"י רמ"ג, והוא מצוה - סוכה מא.)
קיום מצות ל"ת לא תקיפו פאת ראשכם (כפי הדין ול"ב אות ט"ו) ויש בו ב' מצוות - לב' הפ"אות
קיום מצות ל"ת לא תשחית פאת זקנדך (כ"ל) ויש בו ה' מצוות - לחמס פ"אות שבזקן
קיום מצות ל"ת שלא להלך בדרכי הגוים (כ"ל)
מצות נתינת שכר שכיר בזמנו לספ"ר (כ"ל) ויש בו ה' לאוין ועשה, ואם הספר עני יש בו עוד לאו
מצות נטילת ידיים אחר התגלחת (חיי אדם ב-ה, וע"י ש"ע ד' ס"יט)
מצות שמירת הגוף והנפש בנטילה זו (כ"י שם דהוא סכנה, והוא מצוה - חדרים כו-כה)

ח. גזיזת ציפורניים:

מצות כבוד יו"ט (ש"ע ר"ס ס"א ומ"ב סק"ה)
מצות נטילת ידיים אחר הגזיזה (ש"ע ד' ס"ח)
מצות שמירת הגוף והנפש בנטילה זו (כ"ל ס"ו)

ט. רחיצה וטבילה:

מצות כבוד יו"ט (רמ"א תע"א ס"א ומ"ב סק"ב)
מצות עונג יו"ט (רבינו יוחנן ריש נתיב י"ב לגבי שבת)
מצוה לטהר עצמו לרגל (מ"ב קכ"ח ס"ק קס"ה) וי"ח
מצות עשיית זכר למקדש שהיו טובלים לפני כניסתם למקדש (ש"ת שואל ומשיב מהר"ג ח"א ס"י קכ"ג וחיי אדם ריש כלל ע"ט, והוא מצוה - סוכה מא.) וי"ח
מצוה לשמוע דברי חכמים שאמרו לרחוץ (א"ר ס"י ר"ס בשם הראב"ן, וע"י שם במחזיק ברכה)
מצות קיום מנהג ישראל (תשי' הרשב"ם שהביא הראב"ן בסוף ספרו, נהג, והוא מצוה כדלעיל פ"א ס"ב)
מצות 'קדושים תהיו' - לנקות גופו וידיו (דמכ"ן ויקרא ט-ב)

לעילוי נשמת אבי מורי הרה"ג ר' יוסף ב"ר אהרן דוד קולמן זללה"ה נלב"ע כ"ג טבת תשע"א

מצות "והתקדשתם והייתם קדושים" – לנקות ולרחוץ גופו (מורה נבוכים ח"ג פל"ג)
[מצות גמילות חסדים ומצות רחיצת איקונין של מלך – למי שרוחץ גם לש"ש ולא רק להנאתו (ויקרא רבה לר-ג ובועץ יוסף שם)]
מצות נטילת ידים אחר הרחיצה (ש"ע ד' ס"ח)
מצות שמירת הגוף והנפש בנטילה זול (כנ"ל ס"ו)

י. לבישת בגדי יו"ט נאים:

מצות כבוד יו"ט (ש"ע רס"ב ס"א ומ"ב סק"ג לגבי שבת, וה"ה יו"ט – רמ"א תע"א ס"ג)
מצות שמחה ביו"ט (מ"ב תקכ"ט ס"ב, וההכנה למצוה בכלל המצוה)
מצות 'מקרא קודש' לקדש היו"ט בכסות נקיה (ת"כ אמור-יב-ד)
מצות לבישת בגד מיוחד [עניבה וכדו'] שאינו לובשו בחול שיזכירנו שיו"ט היום שלא יבא לחללו (רמ"א ש"א סט"ז, לגבי שבת)

יא. עריכת השולחן מבעוד יום:

מצות כבוד יו"ט (ש"ע רס"ב ס"א ומ"ב סק"ג לגבי שבת, וה"ה יו"ט – ש"ע תקכ"ט ס"א)
מצות שיהיה השולחן ערוך כל היו"ט שיזכירנו שיו"ט היום שלא יבא לחללו (גזירות שמשון ס' תר"י עפ"י רמ"א רס"ב ס"א)

יב. הדלקת נרות של יום טוב:

מצוה על הבעל לסייע בהכנת הנרות (ע"י מ"ב רס"ג סק"ב, וההכנה למצוה בכלל המצוה)
מצות הדלקת נר יו"ט (מ"ב תקי"ד סקמ"ח)
מצות עונג יו"ט (מ"ב רס"ג סק"א לגבי שבת, וה"ה יו"ט – ש"ע תקכ"ט ס"א)
מצות כבוד יו"ט (ר"מ פ"ל משבת ה"ה לגבי שבת, וה"ה יו"ט – ש"ע תקכ"ט ס"א)
מצות שמחה ביו"ט (ש"רית הרא"ש ה"ח, לבוש תקי"ד ס"א)
מצוה להקדים להדליק הנרות (שנהפסוק לא ימש עמוד הענן יוםם ועמוד האש לילה' למדים גם על הדלקת הנרות. מכילתא פ' בשלח ועבר המלך שמות יג-כב לגבי שבת, וה"ה יו"ט – פרי יצחק סר"ס ד')
מצות ברכת 'להדליק נר של יו"ט' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]
[מצות ברכת 'שהחיינו' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]]

יג. כניסת יו"ט:

מצות תוספת יו"ט (מ"ב רס"א סק"ט)
מצות כבוד יו"ט להוסיף מן החול על הקודש (ע"י שבלי הלקט ס"י ג"ז, וכ"ש בהא)

פרק ג' – ליל יו"ט א' של סוכות

א. ליל יו"ט:

מצות 'מקרא קודש' לקדש היו"ט במניעה ממלאכה (סה"מ לר"מ ע' קס"ו) וי"ח
קיום מצות ל"ת שלא לעשות מלאכה ביו"ט (סה"מ לר"מ ל"ח שכ"ז)
מצות זכירת היותנו עבדים – במניעת המלאכה (מ"מ פ"א מ"ו"ט ה"ה, והוא מצוה – ע"י עבד המלך שמות י"ח-)
מצות שמחה ברגל – בכל רגע מכניסתו עד סופו (מ"ב תקכ"ט סק"ז, ובכל רגע – ליקוט הגר"א סוכות עמ' תס"ח, ואפי' בלילה – חזו"א א"ח קכ"ד לרף ע"א) ובפרט בחג הסוכות שנקרא 'זמן שמחתינו' (מטה אפרים תרכ"ח סעיף ס"ה)

ב. תפילת ערבית:

מצות שמחה בניגוני התפילה (סה"מ לר"מ ע' ג"ד, רמב"ן שם שורש א')
מצות הזכרת קדושת היום בתפילה (ברכות מ, ובריש"י, ב"י ס' תפ"ז)
מצות הזכרת 'זכר ליציאת מצרים' בתפילת יו"ט (פסחים ק"ז, וברשב"ם)

ג. ישיבה בסוכה:

מצוה להזדרז לילך לביתו לאכול, דרוזיזן מקדימין למצוות (ש"ר"ת כתב סופר א"ח ס' ק"ח) וי"ח
מצוה ישיבה בסוכה (ש"ע ורמ"א תרל"ט ס"א)
מצוה לישב בסוכה נאה (שהוא נוי והיזדרז למצוה, שנאמר 'אנהור. שבת קלג, וע"י סוכה י, ומ"ב תרל"ח סק"א)
מצוה לישב בסוכה נאה שתהא ישיבתו בה עריבה ונעימה (שנאמר 'תשבו – כעין תדורו, סוכה כח, ש"רית הרשב"א ס' ג"ח וש"ר"ת מהר"י וויל ס' קצ"א)

<div></div>	<div>בכל רגע ורגע ששוהה בסוכה מקיים מ"ע מן התורה (מהר"ל חג הסוכות ב' ועוד) <p>וגם כשישן בה (ש"ר"ת ח"ד מנע"י ב' כל"ד וי"ח)</p> [ו"א שכל רגע ששוהה מחוץ לסוכה שלא לצורך תבטל מ"ע יסוד ושורש העבודה ש"א פ"ב וסידור היעב"ק]. ואף כשיוצא הימנה לענייניו מקיים המצוה, שנאמר 'תשבו' – כעין תדורו (מנחם הגדול' בדרך שיחה עמ' שפ"ד ועוד) וי"ח</div>
---------------------------------------	---

ד. קידוש:

איסור אכילה קודם קידוש (ש"ע רע"א ס"ד לגבי שבת, וה"ה יו"ט – ש"רית הרא"ש בה-ב, ה"וד ברע"ת שם)
מצות קידוש – לקדש היו"ט בכניסתו בדברים (מ"ב תע"ג סק"א)
מצוה לקדש היו"ט על היין (כנ"ל)
מצות ברכת 'בורא פרי הגפן' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]
מצות ברכת 'אשר בחר בנו' וגו' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]
מצות זכירת יציאת מצרים באמירת 'זכר ליציאת מצרים' (פסחים קז, וברשב"ם)
מצות ברכת 'לישב בסוכה' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]
מצות ברכת 'שהחיינו' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]
מצות שמחה ביו"ט בשתיית הכוס (פסחים קט, ביאור"ל ס"ר"ס תקכ"ט)

ה. המוציא:

מצות **בציעה על לחם משנה** (ש"ע תקכ"ט ס"א ומ"ב סק"י)
מצות **עשיית זכר לנס המן שירד בעיו"ט לחם משנה** (ע"י מ"ב רע"ד סק"א, ומצוה לנשות זכר לנס - ש"ר"ת תת"ס אר"ח ס"י ר"ח) וי"ח
מצות ברכת 'המוציא לחם' [ומכלל מצות ק' ברכות]
בציעת הפת העליונה שלא להעביר על המצוות (ע"י ט"ז ומג"א ר"י"ס רע"ד, והוא איסור – נשמת אדם כלל י"ג אות ב')
מצות אכילת כזית פת בסוכה בלילה זה (ש"ע תרל"ט ס"ג)
מצות 'מקרא קודש' לקדש היו"ט במאכל ומשתה (כדלעיל פ"ב ס"ז)
מצות שמחת יום טוב באכילת פת (רא"ש ברכות פ"ו ס' כ"ג בשם ר"י ובמעוני יו"ט שם, וה"ו ביאור"ל קפ"ח ס"ח) וי"ח
מצות **עונג יו"ט** (ביאור"ל שם בשם הרשב"א) וי"ח
מצות **כבוד יו"ט באכילת פת** (ש"רית רע"א בהשמטה ס"א) וי"ח

ו. סעודת ליל יו"ט:

מצות אכילת פת בסוכה בלילה זה – בכל כזית שאוכל (מהר"ל והנצי"ב בהגש"פ ועוד) וי"ח
מצות 'מקרא קודש' לקדש היו"ט במאכל ומשתה (כדלעיל פ"ב ס"ז)
מצות שמחה ביו"ט [בבשר] ביין ובמגדנות (סה"מ לר"מ עשה ג"ד וביאור"ל תקכ"ט ס"ב)
מצות **עונג יו"ט** (ש"ע תקכ"ט ס"א ומ"ב סק"ד)
מצוה לענג היו"ט במאכל ומשתה (דכתובי' אסרו יג-עשו קשר וחזיבור לחג בעבותים יג-ע"י מאכלים עבים ומשוכחים). עפ"י סוכה מה: לפי א' ברש"י וי"ח
מצוה שמחה כשירות ותשבחות (כדלעיל ס"ב)
מצוה לספר לבניו (כשישאלוהו) טעם ישיבתינו בסוכה לזכר הניסים שהיו **בבאתינו ממצרים** (שנאמר 'למען ידעו דורותיכם כי בסכות הושבתי, רבינו חננאל סוכה ב.)
מצוה לספר לבניו ביתו ניסי ענני הכבוד שהקיפנו ה' (ונכלל בתקנת משה לדרוש הלכות חג ב"ח, מנ"א תכ"ט סק"א והגר"ז שם ס"ד)

ז. ברכת המזון:

מצות ברכת המזון (סה"מ לר"מ עשה י"ט, וע"י מנח"מ מ' ת"ל) [וכן מכלל מצות ק' ברכות]
מצות הזכרת קדושת היום 'יעלה ויבוא' (ברכות מט, וע"י רש"י שם מ.)

ח. לימוד בסוכה:

מצות ישיבה בסוכה (ש"ע תרל"ט ס"ד, וד"א לעיל ס"ג)
מצות תלמוד תורה וד"א לעיל פ"א ס"א
מצות שמחה ביו"ט (חידושי רבינו רוד פסחים סח, שאג"א ס' ס"ט)

ט. לימוד ענייני החג ודיני יו"ט:

מצות לימוד הלכות חג בחג (מגילה לב, ומ"ב תכ"ט סק"א)
מצות תלמוד תורה וד"א לעיל פ"א ס"א
מצות שמחה ביו"ט (כדלעיל ס"ח)
מצות לימוד דבר בעתו (דכתובי' זכר בעתו מה טוב, עפ"י עירובין נז, מנהדר"ן ק"א.)
מצוה ליתן לה' בכל יום מעניינו של יום (עפ"י של"ה יומא ר"ג, והוא מצוה - ברכות מ, דכתבי' ב"רוך ה' יום יום)

י. שינה בסוכה:

מצות ישיבה בסוכה (רמ"א תרל"ט ס"א, וד"א לעיל ס"ג)
מצות שינה בסוכה בלילה הראשון (רישב"א סוכה מו, וי"ח

פרק ד' – יו"ט א' של סוכות

א. איסור תענית ביו"ט (רמב"ם פ"ו מ"ו"ט ה"ז)

איסור הנחת תפילין ביו"ט (ש"ע ל"א ס"א, וע"ש מ"ב סק"ה)
איסור אכילה קודם נטילת לולב (ש"ע תרנ"ב ס"ד)

ב. לבישת בגדי יו"ט נאים:

מצות כבוד יו"ט (כדלעיל פ"ב ס"י)
מצות שמחת יו"ט (מ"ב תקכ"ט סק"ב)
מצות 'מקרא קודש' לקדש היו"ט בכסות נקיה (כדלעיל פ"ב ס"ז)
מצות לבישת בגד מיוחד שאינו לובשו בחול שיזכירנו שיו"ט היום (כדלעיל פ"ב ס"י)

ג. תפילת שחרית:

מצות שמחה בניגוני התפילה (כדלעיל פ"ג ס"ב)
מצות הזכרת קדושת היום ויציאת מצרים בתפילה (כנ"ל)

ד. נטילת לולב:

מצוה להזדרז ליטול הלולב (ש"ע תרנב-א דרוזיזן מקדימין, והוא מצוה – ש"ר"ת שבות יעקב ח"א ס"ל)
מצות ברכת 'על נטילת לולב' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]
מצות ברכת 'שהחיינו' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]
מצות נטילת לולב (ויקרא כג-מ וסה"מ לר"מ ע' קס"ט)
מצוה לנאות וליפות המצוה ליטול לולב אגוד (שנאמר 'אנהור, ש"ע תרנ"א ס"א ומ"ב סק"ז)
מצוה ליטול לולב אגוד עם הדסים (שנאמר 'אסרו חג [אגוד הלולב] בעבותים יג-עם הדס עבות], עפ"י סוכה מה: וכפ"י ב' בערוב"ג שם) וי"ח
מצוה לנענע הלולב אחר הברכה (ש"ע תרנ"א ס"ח, וע"ש בלבוש)
מצות עשיית זכר למקדש שנצטוו בו לנענע הלולב (ביאור הגר"פ לרס"ג ע' ג"ח במילואים, והוא מצוה – סוכה מא, וי"ח

מצות שמחה בנענועי הלולב (חינוך מ' שכ"ד, ועי' הגר"פ לרס"ג ע' ג"ח במילואים) להנוטלם בטוכה (ע"י מ"ב תרנ"א סקל"ד מהאר"ל, ותרג"ב סק"ד) – **מצות ישיבה בסוכה**

ה. הלל:

מצות ברכת 'לקרוא את ההלל' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]

מצות קריאת ההלל ביו"ט (ר"מ פ"ג מתוכה ה"ז, רמב"ן בסה"מ שורש א')

מצות קריאת הלל בעת נטילת לולב (מדין הלל על המצוה מלבד החיוב מצד יו"ט. משנת יעב"כ כ"ד ברעת רש"י פסחים צ"ה):

מצות תלמוד תורה (שור"ת תח"ס ירד קצ"א עפ"י תוס' סוכה מד'): ו"י פ

מצוה לזמר באמירת ההלל (מ"ב תק"ס סק"ד, וכונתו: א. מס' סופרים כ"ט שיש לקרוא בקול נעים דכתיב ונרממה שמו יחזירו. ב. לפי הרמב"ן (לסה"מ שורש א') שמצוה לשיר ברגל)

'בצאת ישראל ממצרים' – מצות זכירת יציאת מצרים (ר"מ פ"א מ"ק"ש ה"ג, הגש"פ אמרי שפר להנצי"ב על זכל המרכה לספ"י) ו"י פ

'הירדן יסוב לאחור' – מצות סיפור ניסי הירדן (ע"י יהושע ד-כב, קונטרס 'מצוות בליל הסדר' אות צ"א)

'ההרים רקדו כאילים' – מצות עשה ול"ת של זכירת מעמד הר סיני (מגיא' סי' סק"ב, וכולל הקלות החלפידים – רמב"ן דברים ד"ט, וה"צ חרות ההר)

'גבעות כבני צאן' – מצות סיפור ניסי נחל ארנון (דקאי על זה – פי' הגר"א להגש"פ. והוא מצוה – רש"י במדבר כ"ד)

'ה' זכרנו... יברך את בית ישראל' –

מצוה לברך את ישראל (פלא יועץ ערך ברכות, עבר המלך בראשית י"ב-ג)

מצות חסד – לברך את ישראל (בג"ל) ויש בו כמה מצוות

מצוה להלך בדרכי ה' שמברך את ישראל (עבר המלך שם)

מצוה לנענע הלולב בשעת ההלל (שור"ע תרנ"א ס"ח, וע"ש בלבוש)

מצות עשיית זכר למקדש שנצטוו בו לנענע הלולב (ביאור הגר"פ לרס"ג ע' ג"ח במילואים, והוא מצוה – סוכה מא.)

מצות ברכת 'ההלוך' לאחר ההלל [וכן מכלל מצות ק' ברכות]

ו. אמירת 'הושענוה':

מצות קיום מנהג ישראל להקיף הבימה עם הלולב (שור"ע תר"ס ס"א, והוא מצוה כדלעיל פ"א ס"ב)

מצות עשיית זכר למקדש שהקיפו המזבח בלולב (שור"ע שם, והוא מצוה – סוכה מא.) ו"י פ

מצות נטילת לולב בכל רגע שמחזיקו (בלבוש י"ג תקפ"ה ס"ג ורד"ש סי' כ"א) ו"י פ

ז. קריאת התורה:

מצות זכירת יציאת מצרים המוזכר בפרשה (כדלעיל ס"ה) ו"י פ

מצות זכירת יום השבת המוזכר בפרשה (רמב"ן שמות כ"ח)

מצות קריאת ענינו של יום בתורה (רש"י מגילה לא. ור"ף שם יג. מהורש"למי, ועט"ו תרפ"ה סק"ב)

מצות לימוד הלכות חג בחג (שעה"צ תכ"ט אות ה') ו"י פ

מצות תלמוד תורה (ע"י ר"מ פ"י"ב מהפילה ה"א-ה) ס"ה

ח. מפטיר - הפטרה:

מצות קריאת המפטיר בקרבנות היום (ע"י תוס' מגילה ל': ודא"ש שם ס"י ומגיא קל"ז סק"ז)

מצות ונשלמה פרים שפתינו (אור השנים)

מצות הפטרה בנביא מעניינו של יום (ע"י שאילתות סי' כ"ד וקס"א)

ט. תפילת מוסף:

מצות תפילת יום טוב (ע"י ב"י סי' תפ"ז)

מצות הזכרת קדושת היום ויציאת מצרים בתפילה (כדלעיל פ"ג ס"ב)

מצות הזכרת קרבן המוסף בתפילה דכתיב 'ונשלמה פרים שפתינו' (רא"ש ר"ה פי"ד ס"ד)

מצות שמחה בניגוני התפילה (כדלעיל פ"ג ס"ב)

י. אמירת 'שיר של יום':

מצות אמירת 'שיר של יום' (מסכת סופרים פ"ח ה"ב)

מצות עשיית זכר למקדש (סדר היום, יום חול, ענין שש"י. והוא מצוה – סוכה מא.) ו"י פ

יא. קידושא רבה:

מצות ישיבה בסוכה (כדלעיל פ"ג ס"ג, ודא"ה שם עוד מצוות בזה)

איסור אכילה קודם קידוש (שור"ע רפ"ט ס"א לגבי שבת, וה"ה ביו"ט כדלעיל פ"ג ס"ד)

מצות קידוש על היין (מג"א תקצ"ז סק"ג, וע"ש בפמ"ג)

מצות ברכת 'בורא פרי הגפן' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]

מצות שמחה בשתיית יין (ביאה"ל תקכ"ט ס"ב)

יב. סעודת יו"ט:

מצות שמחת יו"ט באכילת פת (כדלעיל פ"ג ס"ה) ו"י פ

מצות עונג יו"ט באכילת פת (בג"ל) ו"י פ

מצות כבוד יו"ט באכילת פת (בג"ל) ו"י פ

מצות 'מקרא קודש' לקדש היו"ט במאכל ומשתה (כדלעיל פ"ב ס"ז)

מצות עונג יו"ט במאכלים המענגים (כדלעיל פ"ג ס"ז ודא"ה שם עוד מצוות בזה)

מצות שמחה בבשר ביין ובמגדנות (בג"ל)

מצות שמחה בשירות ותשבחות (כדלעיל פ"ג ס"ב)

מצות הזכרת קדושת היום 'יעלה ויבוא' בברכת המזון (כדלעיל פ"ג ס"ז)

יג. לימוד ענייני החג ודיני יו"ט:

מצות לימוד הלכות חג בחג (כדלעיל פ"ג ס"ט)

מצות תלמוד תורה (בג"ל)

מצות שמחה במועד (בג"ל)

מצות לימוד דבר בעתו (בג"ל)

מצוה ליתן לה' בכל יום מעניינו של יום (בג"ל)

יד. תפילת מנחה:

מצות הזכרת קדושת היום ויציאת מצרים בתפילה (כדלעיל פ"ג ס"ב)

טו. מוצאי יו"ט:

מצות תוספת יו"ט לאחריה (מ"ב רס"א סק"ט)

מצות הברלה בתפילת ערבית – 'אתה חוננתנו' (ברכות לג. ושור"ע תצ"א ס"א)

מצות הזכרת קדושת היום – 'יעלה ויבוא' בתפילה (כדלעיל פ"ג ס"ב)

טז. הברלה:

איסור אכילה קודם הברלה (שור"ע רצ"ט ס"א)

איסור מלאכה קודם הברלה (שור"ע רצ"ט ס"י)

מצות ישיבה בסוכה (מ"ב תרל"ט סק"ל, ודא"ה לעיל פ"ג ס"ג עוד מצוות בזה)

מצות הברלה במוצאי יו"ט על הכוס (ר"מ פכ"ט משבת הי"ח)

מצות כבוד יו"ט להבדיל בצאתו (ע"י תפא"י עוקצין פ"ג ס"י צ"ד)

מצות ברכת 'בורא פרי הגפן' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]

מצות ברכת 'המבדיל' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]

יז. סעודת מוצאי יו"ט:

מצות כבוד יו"ט ללוותה בסעודת 'מלוה דמלכה' (משמר הלוי סוכה סי' ע' עפ"י ר"מ פ"ו

מרו"ט ה"ט"ו ופ"ל משבת ה"ה) ו"י פ

מצות ישיבה בסוכה (כדלעיל פ"ג ס"ג, ודא"ה שם עוד מצוות בזה)

יח. שמחת בית השואבה:

מצות עשיית זכר למקדש ששמחו בו מאוד (יסוד ושורש העבודה ש"יא פי"ד וה"י בקצה במ"ב תרס"א סק"ב. והוא מצוה – סוכה מא.)

פרק ה' – חול המועד

א. איסורי חוה"מ:

איסור מלאכה (שור"ע סי' תק"ל ומ"ב ומיאה"ל)

איסור הספד ותענית (שור"ע תקמ"ז ס"א)

איסור הנחת תפילין (שור"ע ל"א ס"ב) ו"י פ

ב. תפילות (ערבית שחרית ומנחה):

מצות הזכרת קדושת היום - 'יעלה ויבוא' בתפילות (כדלעיל פ"ג ס"ב)

מצות קריאת ההלל (מ"מ פ"ז מתוכה ה"ז, ודא"ה עוד לעיל פ"ד ס"ה)

ג. נטילת לולב:

איסור אכילה קודם הנטילה (שור"ע תרנ"ב ס"ב)

מצות נטילת לולב (שור"ע תרנ"ח ס"א ומ"ב סק"א)

מצות עשיית זכר למקדש שנטלו לולב כל ז' ימי החג (שם)

מצות ברכת 'על נטילת לולב' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]

מצוה לנאות ולופות המצוה ליטול לולב אגוד (שנאמר 'ואגודו' שור"ע תרנ"א ס"א ומ"ב סק"ז)

מצוה ליטול לולב אגוד עם הדסים (שנאמר 'אסרו חג' ודא"ה הלולב) בעבותים [ע-עם הדס עבות]. עפ"י סוכה מה:

וכפי' ב' בערול"ג שם) ו"י פ

מצוה לנענע הלולב אחר הברכה (שור"ע תרנ"א ס"ח, וע"ש בלבוש)

מצות עשיית זכר למקדש שנצטוו בו לנענע הלולב (ביאור הגר"פ לרס"ג ע' ג"ח במילואים, והוא מצוה – סוכה מא.)

מצות שמחה בנענועי הלולב (חינוך מ' שכ"ד, ועי' הגר"פ לרס"ג ע' ג"ח במילואים)

להנוטלם בטוכה (ע"י מ"ב תרנ"א סקל"ד מהאר"ל, ותרג"ב סק"ד) – **מצות ישיבה בסוכה**

ד. קריאת התורה:

מצות קריאת ענינו של יום בתורה (כדלעיל פי"ד ס"ז)

מצות לימוד הלכות חג בחג (בג"ל) ו"י פ

מצות תלמוד תורה (בג"ל)

ה. תפילת מוסף:

מצות תפילת המועד (ע"י ב"י סי' תפ"ז)

מצות הזכרת קרבן המוסף בתפילה (כדלעיל פי"ד ס"ט)

ו. לימוד הלכות וענייני החג:

מצות לימוד הלכות חג בחג (כדלעיל פ"ג ס"ט)

מצות תלמוד תורה (בג"ל)

מצות שמחה במועד (בג"ל)

מצות לימוד דבר בעתו (בג"ל)

מצוה ליתן לה' בכל יום מעניינו של יום (בג"ל)

ז. כבוד ושמחת המועד:

מצות 'מקרא קודש' לקדש המועד במאכל ומשתה וכסות נקיה (מ"ב תק"ל סק"א

ושעה"צ סק"ד) ו"י פ

מצות שמחה בכשר ויין ובכגדים וכל דבר המשמח (כדלעיל פ"ג ס"ז)
מצות הזכרת קדושת היום - 'יעלה ויבוא' בברכת המזון (כדלעיל פ"ג ס"ז)

ח. להקביל פני רבו:

מצות הקבלת פני רבו ברגל (מ"א ש"א סק"ז) ו"ח
מצות כבוד רבו (עמק ברכה, ענין סוכה אות ט"ו)
מצות מורא רבו (ערוך לנר סוכה כה:)
מצות להדבק בת"ח (ר"מ סה"מ עשה ו', שו"ת ערוגת הבושם י"ד סי' ר"כ)
מצות הקבלת פני שכניה (ירושלמי עירובין רפ"ה, והוא בכלל מצות אהבת ה' – העמק דבר בראשית יח-ב)
מצות עשיית זכר למקדש שהיו מקבלים שם פני שכניה (פתח עינים להגה"מ"א סוכה כז: בשם הגר"י איבשיץ, והוא מצוה - סוכה מא.)
מצות להסתכל ברבו (ראשית חכמה שער הקדושה פ"ח)

ט. לעלות לרגל (לכותל המערבי):

מצות עליה לרגל (ע"י היטב שו"ת חת"ם יו"ד ר"מ-ל"ד) ו"ח
מצות קיום מנהג ישראל (ע"י ר"ן תענית ב. מהרה"ף, שו"ת ח"ו מער' א"י אות א', והוא מצוה כדלעיל פ"א ס"ב)
מצות הקבלת פני שכניה (שו"ת נוב"ית אר"ח צ"ד, והוא מצוה כדלעיל ס"ח)
מצות תפילה בכותל המערבי שהתפללו בו אבותינו בכל הדורות (משנה הלכות חט"ו צו-ב, עפ"י חולין צא:)
איסור עליה להר הבית (מ"ב תקס"א סק"ה)
[מצות שמירת העינים (ע"י ב"י אה"ע סי' כ"א)
מצות הילוך ד' אמות בארץ ישראל (מ"ב רמ"ח סק"ה) ו"ח
מצות קידוש ה' בהנהגתו (ר"מ פ"ה מיטוה"ת הי"א)]

י. אירוח וביקור קרובים:

מצוה לשמוח עם קרוביו ברגל (דכתובי משכו וקחו...למשפחותיכם. ובינו בחיי שמות יב-כא)
מצות הכנסת אורחים (ע"י רמ"א שלי"ג ס"א וספר החיים לאחי המהר"ל ח"ג פ"ג)
מצוה לבקר קרוביו ומיודעיו שע"ז מביא אהבה ואחוה ביניהם (שו"ת התעוררות תשובה ח"ד סי' ק"כ)
מצות כיבוד אב ואם במבקרם או בסועד אצלם (ע"י מאה שערים לר"א קפשאל, שער י"ז)
פרק ו' – שבת חול המועד (מלבד עניני שבת וחגים שב)

יא. קריאת מגילת קהלת:

מצות ברכת 'על מקרא מגילה' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]
מצות ברכת 'שהחיינו' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]
מצות קריאת מגילת קהלת (ע"י מ"ב ת"צ סק"י"ט בשם מג"א) ו"ח
מצות קיום מנהג ישראל (רמ"א סי' ת"צ ס"ט, וע"י שו"ת רמ"א ס"ה, והוא מצוה כדלעיל פ"א ס"ב)
מצות תלמוד תורה (ראה לעיל רפ"א)

פרק ז' – הושענא רבה

א. לימוד ליל הושענא רבה:

מצות תלמוד תורה
מצות קיום מנהג ישראל להשאר נעורים (מ"ב תרס"ד סק"א, והוא מצוה כדלעיל פ"א ס"ב)

ב. קריאת משנה תורה (להנהיגים כן):

מצות תלמוד תורה
מצות קיום מנהג ישראל (הוא מצוה כדלעיל פ"א ס"ב)

ג. הושענות:

מצות קיום מנהג ישראל להקיף הבימה עם הלולב ז' פעמים (שו"ע תר"ס ס"א, והוא מצוה כדלעיל פ"א ס"ב)
מצות עשיית זכר למקדש שהקיפו המזבח בלולב ז' פעמים (שו"ע שם, והוא מצוה – סוכה מא.) ו"ח
מצות נטילת לולב בכל רגע שמחזיקו (כדלעיל פ"ד ס"ו) ו"ח

ד. נטילת ערבות:

מצות עשיית זכר למקדש שנענעו הערבות (רמ"א תרס"ד ס"ד ומ"ב סק"א, והוא מצוה – סוכה מא.) ו"ח

ה. חבטת ערבות:

מצות עשיית זכר למקדש שנענעו הערבות (שו"ע תרס"ד ס"ד ומ"ב סק"א, והוא מצוה – סוכה מא.) ו"ח
מצות שמחה בחבטת הערבה (לבוש סי' תרס"ד)

איסור קביעת סעודה שאינו רגיל בה בחול, משום כבוד יו"ט שיאכל בו לתיאבון (כדלעיל פ"ב ס"א)

ז. רחיצה וטבילה:

המצות הכלולים בזה נכתבו לעיל פ"ב ט"ט

ח. לבישת בגדי יו"ט נאים:

מצות כבוד יו"ט (כדלעיל פ"ב ס"ו)
מצות שמחה (כני"ל)

ט. הוצאת השולחן מהסוכה ועריכתו בבית מבעוד יום:

מצות כבוד יו"ט (שו"ע תרס"ו ס"א, וראה לעיל פ"ב ס"א)

י. הדלקת נרות של יו"ט:

מצוה על הבעל לסייע בהכנת הנרות (כדלעיל פ"ב ס"ב)
מצות הדלקת נר יו"ט (כני"ל)
מצות עונג יו"ט (כני"ל)
מצות כבוד יו"ט (כני"ל)
מצות שמחה ביו"ט (כני"ל)
מצות להקדים להדליק הנרות (כני"ל)
מצות ברכת 'להדליק נר של יו"ט' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]
[מצות ברכת 'שהחיינו' [וכן מכלל מצות ק' ברכות]]

יא. כניסת יו"ט:

מצות תוספת יו"ט (כדלעיל פ"ב ס"ג)
מצות כבוד יו"ט להוסיף מן החול על הקודש (כני"ל)

פרק ח' – שמיני עצרת ושמחת תורה

א. שביחה ביו"ט:

ראה לעיל פ"ג ס"א המצוות שיש בזה

ב. תפילת ערבית:

מצות שמחה בניגוני התפילה (כדלעיל פ"ג ס"ב)
מצות הזכרת קדושת היום ויציאת מצרים בתפילה (כני"ל)

ג. הקפות:

מצות כבוד התורה
מצות שמחה (רמ"א תרס"ט ס"א)
מצות קיום מנהג ישראל (כני"ל, והוא מצוה כדלעיל פ"א ס"ב)
[מצות אהבת התורה (דכתובי 'ואהבת את ה' – לרבות התורה. מס' כלה רבתי פ"ג)]

מצות עמידה לכבוד התורה (שו"ע יו"ד רפ"ב ס"ב)
מצוה להחזיק ספר תורה (כס"מ פ"י מס"ת ח"ו, ב"י יו"ד רפ"ב ס"ד) ו"ח

ד. קידוש וסעודת ליל יו"ט:

ראה לעיל פ"ג סעיף ד-ו המצוות שיש בזה מלבד המצוות הקשורות לחג הסכות

ה. שאר דיני ועניני היו"ט:

ראה לעיל פ"ד המצוות שיש בזה מלבד המצוות הקשורות לחג הסכות

ו. קריאת התורה:

מצוה להרבות בעולים לתורה משום כבוד התורה (רמ"א תרס"ט ס"א ומ"ב סק"ב)
מצות קיום מנהג ישראל (כני"ל, והוא מצוה כדלעיל פ"א ס"ב)
מצוה לעלות לתורה (ע"י שו"ת משנה הלכות ח"ג סי' י"ט)

ז. הזכרת נשמות:

מצות קיום מנהג ישראל (עפ"י לבוש ת"צ ס"ט, מ"ב תצ"ד סק"ז, והוא מצוה כדלעיל פ"א ס"ב)
מצות כיבוד אב ואם (ע"י פלא יועץ ערך 'כיבוד')
מצות קיום מנהג ישראל לפסוק צדקה בשעת הזכרת נשמות (עפ"י רמ"א יו"ד רמ"ט ט"ז, והוא מצוה כדלעיל פ"א ס"ב)
מצות אמירה ליתן צדקה (אהבת חסד ח"ב פ"טו בהג"ה אחרונה, דהוא מצוה בפ"ע מלבד מצות צדקה שיקיים במוצאי יו"ט)
מצוה להמנע מלידור נדרי צדקה [אלא לומר בלי"ט] (שו"ע יו"ד ר"ג ס"ד. והוא מצוה – חרדים פ"ב אות ג"ח)

ח. סעודת מוצאי יו"ט:

מצות כבוד יו"ט ללוותה בסעודת 'מלוה דמלכה' (כדלעיל פ"ד ס"ו) ו"ח
מצות קיום מנהג ישראל להרבות קצת באכילה ושתייה באסרו חג (כדלהלן פ"ט ס"ב, וראה שם כמה מצוות בזה)
מצות שמחה באסרו חג (כני"ל)

פרק ט' – אסרו חג

א. איסור תענית

איסור תענית (שו"ע תצ"ד ס"ג ומ"ב סק"ז) ו"ח

איסור תחנון (רמ"א תצ"ד ס"ג)

ב. שמחה וסעודה:

מצות שמחה (שבלי הלקט סי' רס"ב)
מצות קיום מנהג ישראל להרבות קצת באכילה ושתייה (רמ"א תכ"ט ס"ב, והוא מצוה כדלעיל פ"א ס"ב)
מצוה לענג יום זה במאכל ומשתה (דכתובי 'אסרו חג [-עשו קשר וחבור לחג ביום שאחר החג] בעבותים [-ע"י מאכלים עבים ומשובחים]). עפ"י סוכה מה: לפ"י ב' ברש"י) ו"ח
מצות עשיית זכר למקדש לשמוח ביום זה שהיו חוזרים לבתיהם בשמחה אחר שלנו בירושלים בלילה (תי' חת"ס לאור"ח תכ"ט סק"ט. והוא מצוה - סוכה מא.)

ג. נתינת צדקה של הזכרת נשמות:

מצות צדקה לעניים (כדלעיל פ"ב ס"ג, ע"ש)
מצות קיום דבריו ליתן הצדקה ויש בו כמה מצוות